

XIV
VOLUME
2021

ACTA

MEDICO-HISTORICA RIGENSIA

RSU MEDICĪNAS VĒSTURES INSTITŪTS
PAULA STRADIŅA MEDICĪNAS VĒSTURES MUZEJS

**ACTA
MEDICO-HISTORICA
RIGENSIA**

Volumen XIV (XXXIII)

MUSEUM HISTORIAE MEDICINAE

PAULI STRADINI NOMINATUM

PAULI STRADINI MUSEUM
HISTORIAE MEDICINAE

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

UNIVERSITAS RIGENSIS
STRADINA

ACTA MEDICO-HISTORICA RIGENSIA

Volumen XIV (XXXIII)

Rīga • RSU • 2021

Acta medico-historica Rigensia (AMHR) ir recenzēts akadēmisks brīvpieties žurnāls, kas veltīts pētījumiem medicīnas un dzīvības zinātņu vēsturē un medicīnas muzeoloģijā Latvijā un Baltijas jūras reģiona valstīs. Žurnāls iznāk reizi gadā, publicējot zinātniskus pētījumus latviešu un angļu valodā, grāmatu un mediju recenzijas, kā arī apskatus par notikumiem akadēmiskajā un muzeju dzīvē. Žurnāls iznācis no 1957. gada ar sākotnējo nosaukumu *Iz istorii meditsiny*. Kopš 1992. gada izdevuma nosaukums ir *Acta medico-historica Rigensia*.

Acta medico-historica Rigensia (AMHR) is a refereed academic open access journal devoted to research in history of medicine and life sciences and medical museology in Latvia and Baltic sea region countries. Published once a year, the journal collects original research papers in Latvian and in English, book and media reviews, as well as reports on relevant academic and museum events. The journal dates back to 1957 and was previously published under the title *Iz istorii meditsiny*. In 1992 the journal was renamed to *Acta medico-historica Rigensia*.

Galvenais redaktors / Editor-in-chief: Juris Salaks, Ieva Libiete – Rīgas Stradiņa universitātē
(*Rīga Stradiņš University*)

Viesredaktors / Guest editor: Ph. D. Nils Hansson – Heinriha Heines Diseldorfas universitātē
(*Heinrich Heine University of Düsseldorf*)

Atbildīgā redaktore / Managing editor: Dr. hist. Ineta Lipša – Rīgas Stradiņa universitātē
(*Rīga Stradiņš University*)

Redkolēģija / Editorial board:

Aistis Žalnora – Dr., Viļņas Universitātē (*Vilnius University*)

Axel Karenberg – Prof., Dr. med., Ķelnes Universitātes slimnīca (*Cologne University Hospital*)

Baiba Mauriņa – Dr. pharm., Rīgas Stradiņa universitātē (*Rīga Stradiņš University*)

Bożena Plonka-Syroka – Prof., Dr. habil., Vroclavas Medicīnas universitātē
(*Wrocław Medicine University*)

Florian Steger – Prof., Dr., Ulmas Universitātes Vēstures, filozofijas un medicīnas ētikas institūts
(*Institute for the History, Philosophy and Ethics of Medicine, Ulm University*)

Ingrid Kästner – Prof., Dr. habil. med., Leipcigas Universitātē (*University of Leipzig*)

Irina Polyakova – Dr. phil., Kaļiņingradas Dzintara muzejs (*Kaliningrad Amber Museum*)

Ken Kalling – M.A., Tartu Universitātē (*University of Tartu*)

Konstantin Pashkov – Prof., Dr. habil. med., Maskavas Valsts medicīnas un zobārstniecības universitātē (*Moscow State University of Medicine and Dentistry*)

Maie Toomsalu – M.A., Tartu Universitātē (*University of Tartu*)

Maija Pozemkovska – Dr. med., Rīgas Stradiņa universitātē (*Rīga Stradiņš University*)

Ramunas Kondratas – Dr., Viļņas Universitātē (*Vilnius University*)

Vilma Gudienė – Dr., Lietuvas Veselības zinātņu universitātē (*University of Health Sciences of Lithuania*)

Literārie redaktori / Proofreading: Jānis Zeimanis (angļu val.), Aija Lapsa (latviešu val.)

Kopsavilkumu tulkojums latviešu valodā / *Translation of Abstracts in Latvian:* Inga Lievīte

Maketētāja / Layout: Ilze Stikāne

Uz vāka: Voldemārs Caune (1901–1975). “Ķirurgs operē”. Audekls, eļļa, 55 x 75 cm. 1950. gadi.
PSMVM krājums, Tp 810, MVM 23439.

Izdevējs / Publisher:

Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas vēstures institūts (*Institute of History of Medicine, Rīga Stradiņš University*)

Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs (*Pauls Stradins Museum of History of Medicine*)

Redakcija / Editorial Office:

Adrese / *Address:* Kronvalda bulvāris 9, Rīga, Latvija, LV-1010

e-pasts / *e-mail:* ineta.lipsa@rsu.lv; juris.salaks@rsu.lv

Mājaslapa / *Web-page:* <https://www.rsu.lv/AMHR>

© Rīgas Stradiņa universitātē, izdevums, 2021 /
Rīga Stradiņš University, edition, 2021

RSU IPD-1510

© Autori, teksti / *Authors, texts, 2021*

Licence / *License:* CC BY-NC 4.0

Saturs

REDAKCIJAS SLEJA / EDITORIAL

History of Medicine in the Baltic Sea region: Introductory remarks by the Editor <i>Nils Hansson</i>	7
---	---

PĒTNIECISKIE RAKSTI / RESEARCH ARTICLES

Missed connections: Pomeranian Medical University's efforts to join circulation-of-knowledge networks in the pre-Thaw Cold War times (1948–1956) <i>Joanna Nieznanowska</i>	11
German-Polish scientific cooperations in divided Germany – Janusz Korczak associations in East and West Germany since the 1970s <i>Anne Oommen-Halbach</i>	37
Alexandra Kollontai and three Swedish female physicians – friendly relationships around the Soviet ambassador in Stockholm 1930–1945 <i>Alexandra Nicolaidis, Peter M. Nilsson, David Dunér</i>	57
Changing objects of therapeutics – how neurasthenia affected scientific transfer between Germany and Sweden <i>Yvonne Gavallér</i>	83
Medical technologies and the social strategies of two surgical instrument makers in Denmark and Sweden, 1870–1900 <i>Kristin Halverson</i>	101
Innovations in healthcare of peripheral regions – Greifswald as incubator for the Baltic Sea region? <i>Steffen Fleßa</i>	118

AKADĒMISKĀ UN MUZEJU DZĪVE / CURRENT ACTIVITIES

A Baltic Sea region student poster exhibition on cooperation and conflict in medicine <i>Felicitas Söhner, Yvonne Gavaller, Nils Hansson</i>	149
Centennial Congress of the International Society for the History of Medicine <i>Juris Salaks, Marika Garnizone</i>	152
RSU Anatomy Museum: a historical collection with a contemporary approach <i>Ieva Lībiete</i>	167
Autori / Authors	174